

Czad - cichy zabójca

W sezonie grzewczym nasilają się przypadki zatrucia tlenkiem węgla, czyli czadem. Co roku w Małopolsce w wyniku zatrucia tlenkiem węgla życie traci kilka osób. Ze względu na sposób działania na organizm ludzki, czad zwany jest również cichym zabójcą. Gromadzący się w pomieszczeniu czad jest niewidocznym, pozbawionym zapachu gazem, nieco lżejszym od powietrza, trudno rozpuszczalnym w wodzie. Tlenek węgla ma zdolność do wyjątkowo łatwego łączenia się z hemoglobina, a przez to stanowi zagrożenie dla wszystkich organizmów, które wykorzystują hemoglobinę do transportu tlenu do tkanek. Powoduje niedotlenienie tkanek. Wystąpienie charakterystycznych objawów uzależnione jest od stężenia CO w otoczeniu, rodzaju wykonywanej pracy i jej obciążenia fizycznego (współczynnik wentylacji płuc), ciśnienia atmosferycznego, objętości krwi, zdolności do dyfuzji w płucach a także cech indywidualnych każdego organizmu. Mogą to być: ból głowy, mdłości, wymioty, osłabienie mięśni, apatia, zapaść, utrata przytomności. Przy wysokich stężeniach CO już po kilku wdechach może nastąpić zgon, bez objawów ostrzegawczych, wskutek porażenia układu oddechowego oraz ostrej niewydolności układu krążenia.

Postępowanie przy zatruciu tlenkiem węgla:- wynieść zatrutego z miejsca narażenia z zapewnieniem własnego bezpieczeństwa (w razie potrzeby akcję przeprowadzi Państwowa Straż Pożarna dysponująca odpowiednim sprzętem izolującym drogi oddechowe),- zapewnić dopływ świeżego, czystego powietrza,- wezwać pogotowie ratunkowe, konieczna pomoc lekarska,- jak najszybciej podać tlen,- jeżeli osoba poszkodowana nie oddycha, ma zatrzymaną akcję serca, należy natychmiast zastosować sztuczne oddychanie metodą usta - usta, aparatem AMBU oraz masaż serca,- unikać obciążenia wysiłkiem fizycznym.

W celu uniknięcia sytuacji stwarzającej zagrożenie zatruciem tlenkiem węgla w budynku, należy przestrzegać określonych zasad:- nie należy stosować do ogrzewania pomieszczeń, w których stale przebywają ludzie gazowych przenośnych urządzeń promiennikowych,- nie należy ogrzewać pomieszczeń za pomocą kuchni gazowych, gdyż może to spowodować poważne zatrucia,- w pomieszczeniach, w których występuje spalanie paliwa należy zapewnić skuteczną wentylację,- nie należy zatykać kratki wentylacyjnych w drzwiach do łazienki oraz od przewodów wentylacyjnych,- w pomieszczeniu, w którym zachodzi spalanie paliwa z grawitacyjnym odprowadzaniem spalin z wykorzystaniem do spalania powietrza z pomieszczenia, stosowanie mechanicznej wentylacji wyciągowej jest zabronione,- wszelkie prace naprawcze, przeróbki, modernizacje i prace konserwacyjne przy urządzeniach na paliwo stałe, ciekłe i gazowe powinny wykonywać osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje,- nie pozostawiaj bez nadzoru potraw na włączonej kuchence, czy ciasta w piekarniku,- na wyposażenie mieszkań kupuj nowoczesne bezpieczne urządzenia (kuchenki gazowe, przepływowe gazowe ogrzewacze wody) posiadające stosowne atesty, wyposażone w czujniki zabezpieczające przed zanikiem ciągu, czy nieuzasadnionym wypływem paliwa,- wyposaż mieszkanie w autonomiczne baterijne czujniki tlenku węgla.

Zaczadzenie w budynkach mieszkalnych pośrednio spowodowane jest tym, iż w okresie zimowym większość użytkowników budynków uszczelnia okna i drzwi przed zimą. W ten sposób ogranicza się wymianę powietrza, a tym samym do spalania paliwa nie dostarcza się odpowiedniej ilości tlenu. Niedostateczna ilość tlenu do spalania paliwa powoduje, że następuje niepełne spalanie paliwa w urządzeniach grzewczych i

tworzy się tlenek węgla, czyli czad. W takich przypadkach może dojść również do zaburzenia ciągu w przewodach kominowych i wydostawania się czadu do przestrzeni mieszkalnej, co poważnie zagraża życiu i zdrowiu mieszkańców. Obserwujemy wtedy tak zwany odwrotny ciąg powietrza w przewodach kominowych (z zewnątrz do wnętrza pomieszczenia).

Z powyższymi radami zapoznaj wszystkich użytkowników domu. Pamiętaj! Twoje i Twoich bliskich zdrowie, a może nawet życie może w dużej mierze również zależeć od tego jak poważnie potraktujesz treść naszych rad. (opracował Ireneusz Węglowski)

Źródło: <https://www.brzesko.pl/aktualnosc/53594,czad-cichy-zabojca>

Data wydruku: 2026-05-04 08:21:59